

OPMANDSKENDELSE

af 4. februar 2013

i faglig voldgiftssag 2012.0184

Blik- & Rørarbejderforbundet i Danmark

(advokat Kim Brandt)

mod

Tekniq

for

L&H Rørbyg A/S

(underdirektør Thorkild Bang)

Sagen og dens behandling

Spørgsmålet i sagen er, om indgåelse af akkord skal ske på Rørprislistens akkordaftaleseddel eller, om dette ikke er tilfældet.

Sagen blev behandlet mundtligt den 4. februar 2013 med højesteretsdommer Jon Stokholm som opmand. Som sidedommere udpeget af klager fungerede Max Meyer og Bjarne G. Petersen. Som sidedommere udpeget af indklagede fungerede Jørgen W. Hansen og Charlotte Keltelsen.

Der blev afgivet forklaring af forbundssekretær Stig Søllested, Blik- og Rørarbejderforbundet i Danmark.

Efter bevisførelse og procedure voterede rettens medlemmer. Der kunne ikke blandt siderdommerne opnås enighed om eller flertal for noget resultat. Sagen blev herefter overladt til opmandens afgørelse.

Påstande

Klager har nedlagt påstand om, at indklagede tilpligtes at anerkende, at indgåelse af akkord skal ske på den mellem overenskomstparterne vedtagne akkordaftaleseddel optrykt i Rørprislisten.

Indklagede har påstået frifindelse.

Overenskomstgrundlaget

Rørprislisten (Rev. juli 2010) indeholder under almindelige bestemmelser, pkt. 01 følgende bestemmelse:

”

OPRETTELSE OG AFBRYDELSE AF AKKORDFORHOLD

---

02. Arbejdsgiver ansætter akkordholder. Arbejdsgiveren skal ved opstarten af et akkordarbejde på mere end 5 dages varighed udfærdige og fremlægge forslag til akkordaftalesedlen. I forbindelse med akkordaftalesedlen skal arbejdsgiveren og akkordholderen gennemgå arbejdsbeskrivelser, tegninger og tidsplaner.

Senest 8 arbejdsdage efter modtagelsen skal akkordaftalesedlen være tilbageleveret i underskrevet stand, hvis andet ikke er aftalt. Eventuel uenighed om de enkelte punkter skal forelægges virksomheden skriftligt til forhandling iht. Rørprislistens bestemmelser.

Har virksomheden ikke inden for fristen og efter en efterfølgende skriftlig anmodning modtaget akkordaftalesedlen i underskrevet stand fra akkordholder, kan eventuelle udførte arbejder opgøres, hvorefter virksomheden frit kan vælge ny akkordholder.

Når parterne har udfyldt og underskrevet en til formålet udfærdiget akkordaftaleseddel i 2 eksemplarer, beholder akkordholder det ene eksemplar.

Arbejdsgiveren skal under arbejdets gang drøfte til- og afgang af mandskab med akkordholderen. Akkordaftalesedler kan rekvireres i arbejdsgiverorganisationerne.

03. Hvis akkorddeltagere eller arbejdsgiver under en løbende akkord ønsker at frigøre en akkordholder for sit hverv – eller akkordholderen selv ønsker sig frigjort – kan der optages lokal forhandling herom.

Såfremt der ikke opnås enighed mellem de tre parter ved lokal forhandling, kan spørgsmålet drøftes ved et møde under organisationernes medvirken.

Opnås der ikke enighed ved denne forhandling, kan spørgsmålet ikke gøres til genstand for fagretlig behandling, og det bestående akkordforhold ændres ikke.

Hvis en akkordholder – uanset ovenstående – forlader akkorden i utide, mister akkordholderen alle økonomiske krav og rettigheder i akkorden.

Ovennævnte økonomiske krav og rettigheder forbliver i akkorden, såfremt en af de øvrige akkorddeltagere – eller en anden person – overtager akkordforholdet på samme grundlag og uden ekstraudgifter for virksomheden. Det er en forudsætning, at virksomheden kan acceptere den nye akkordholder.

04. Hvis et akkordarbejde af arbejdsgiveren afbrydes i en længere periode end 30 arbejdsdage, kan der forhandles om opgørelse og udbetaling af det udførte akkordarbejde. Bliver afbrydelsen over 60 arbejdsdage, skal det udførte akkordarbejde opgøres og udbetales. Hvis akkordholderen ved arbejdets genoptagelse stadig er i firmaet, har han krav på og pligt til at færdiggøre arbejdet i akkord, hvis ikke anden skriftlig aftale træffes.
05. Mellem organisationerne er der enighed om, at Rørprislisten er at betragte som en helhed, men at der på større byggeføretagender, herunder eksempelvis blokbebyggelse og seriehuse – enten forud for arbejdets påbegyndelse eller under arbejdets gang – kan træffes skriftlige aftaler mellem mester og svende om deling af arbejdet.”

Rørprislisten indeholder på side 7 et paradigmeskema med 21 punkter til udfyldelse. På paradigmet er anført følgende:

”Rev. juli 2010

Akkordaftaleseddel

For arbejde, som udføres efter Rørprislisten er følgende aftalt mellem firma og akkordholder.”

Som pkt. 19 er anført følgende:

19.	”Eventuelt supplerende aftaler: _____ Ja____ Se bilag 1
	_____
	Den / 20
	Akkordholder Arbejdsgiver”

Som side 8 i Rørprislisten er aftrykt et bilag til akkordaftalesedlen. Her anføres bl.a.:

”Bilag 1 til akkordaftalesedlen

supplerende aftaler

Supplerende aftaler omfatter de nedenfor nævnte enkeltstående ydelser, der ikke er indeholdt i Rørprislistens priser og bestemmelser

...

Pkt.

1. ...

2. ...

3. ...

4. ...

5. ...

6. ...

7. ...

8. ...

9. ...

10. ...

11. ...

...

Eventuelle supplerende aftaler: _____

_____

_____

Virksomhed

Dato

Akkordholder”

Sagsfremstilling

Udgangspunktet for akkordarbejde er efter Rørprislistens bestemmelser opmåling, således at der ved akkordarbejde betales for alle udførte arbejder. Akkorder kan dog aftales på faste beløb i stedet for opmåling, såkaldte slumpakkorder.

Ved overenskomstforhandlingerne i 2010 drøftede parterne udarbejdelse af en standardaftale vedrørende slumpakkord. Begge parter fremlagde udkast, og Blik- og Rørarbejderforbundet i Danmark fremlagde et udkast til protokollat. Begge udkast var i overskriften betegnet som ”bilag” til akkordaftalesedlen.

Tekniq-blanket nr. v0649, der har været liggende på Tekniqs hjemmeside, betegner sig som ”bilag” til akkordaftalesedlen, hvorimod Tekniq-blanket nr. v0650 bærer følgende overskrift: ”Forslag til aftale vedrørende slumpakkord i henhold til Rørprislistens bestemmelser”.

Forklaringer

Stig Søllested har bl.a. forklaret, at parterne under overenskomstforhandlingerne i 2010 drøftede spørgsmålet om opfattelse af en blanket til brug for slumpakkorder i et udvalg under hovedforhandlingsudvalget. Enighed kunne ikke opnås. Det paradigme til akkordaftaleseddel, der er optaget i Rørprislisten, har været genstand for flere forhandlinger i forbindelse med overenskomstfornyelsen mellem parterne. I praksis affattes slumpaftaler altid som bilag til akkordaftalesedlen. Skulle det undtagelsesvis ske, at slumpaftalen ikke er et bilag hertil, men en selvstændig aftale, vil det normalt blive påtalt. Disse sager har været løst lokalt og derfor ikke givet anledning til problemer på forbundsplan.

Parternes argumentation

Klager er enig i, at anvendelse af slumpakkorder ikke er i strid med Rørprislisten. Problemet med slumpakkorder er, at aftaleformen kan tages som udtryk for, at virksomheden kan overvælte den økonomiske risiko ved byggeriets gennemførelse på akkordholderen, der i stedet

kommer til at virke som underentreprenør. Ved faglig voldgiftsafgørelse af 23. januar 1990 blev det fastslået, at akkordholder kan kræve slumpakkorden tilsidesat og opmåling i stedet, såfremt der er et misforhold mellem den aftalte sum for slumpakkorden og det, som den ville kunne opmåles til. Indgåelse af akkorder skal altid, uanset om disse indgås som slumpakkord, ske på den af parterne vedtagne blanket. I modsat fald opstår der risiko for tilsidesættelse af Rørprislistens bestemmelser, uden at akkordholderen bliver opmærksom herpå.

Indklagede har anført, at der ikke i Rørprislisten eller VVS-Overenskomsten udtømmende er defineret, hvordan en akkord kan/skal indgås. Der stilles således ikke ufravigelige krav om oprettelse af en skriftlig aftale. Som udgangspunkt er indklagede enig i, at opmålte akkorder skal aftales på grundlag af Rørprislistens paradigme for akkordaftaleseddel. Dette underbygges af de procedureregler, som blev aftalt mellem parterne ved overenskomstfornyelsen i 2010. Imidlertid viser fagretlig praksis, at akkorder kan opstå og indgås på mange måder, og begge parter har gentagne gange i fagretlige sager påberåbt sig akkorder indgået på andet grundlag. Indklagede har i mindst 10 år til sine medlemsvirksomheder udleveret et paradigme for slumpakkordaftale, der ikke er bilag til Rørprislistens akkordaftaleseddel. Klager har været fuldt bekendt hermed. Indklagede har erklæret sig enig i, at et akkordforhold ikke kan side-stilles med en under- eller totalentreprise, idet akkordholderen ikke er underlagt entrepriseretlige regler, men alene de overenskomstmæssige.

Opmandens begrundelse og konklusion

Bestemmelsen i Rørprislistens pkt. 01.02 om oprettelse og afbrydelse af akkordforhold omtaler ”akkordaftalesedlen” henholdsvis ”akkordaftalesedler”. Dette må naturligt forstås som en henvisning til det i Rørprislistens side 7 anførte paradigme for en akkordaftaleseddel. Arbejdsgiveren er derfor forpligtet til at udfærdige og fremlægge forslag til akkordaftalesedlen ved anvendelse af dette paradigme. Aftale om slumpakkord må således anses som en supplerende aftale hertil, som har karakter af et bilag og kan ikke affattes som en selvstændig aftale uden anvendelse af akkordaftaleseddel/paradigmet. Der er ikke hermed taget stilling til, hvorledes arbejdsgiveren skal udfylde de enkelte rubrikker i akkordaftaleseddel/paradigmet, herunder hvorvidt og i hvilket omfang dette skal ske ved at anføre, ”ikke anvendelig” eller lignende.

Som påstandene var nedlagt måtte opmanden derfor give klageren medhold.

Thi bestemmes:

Tekniq for L&H Rørbyg A/S skal anerkende, at indgåelse af akkord skal ske på den mellem overenskomstparterne vedtagne akkordaftaleseddel optrykt i Rørprislisten.

Hver part bærer egne sagsomkostninger og betaler halvdelen af udgifterne til opmanden.

København, den 13. februar 2013.

Jon Stokholm